

Eindelijk bereikte men den Drususboog (Blz. 168)

HOOFDSTUK II

DE HH. MARIA MAGDALENA, MARTHA, LAZARUS EN JOSEPH VAN ARIMATHEA

De vervolging der christenen, na den dood van St-Stephanus, was niet alleen een middel om het Evangelie te verspreiden door Judea, Samarië en de naburige streken, maar ook in ver afgelegen landen.

In het Evangelie van den H. Joannes wordt

gezegd, dat de overheden Lazarus ter dood zochten, omdat velen, die het groote wonder zijner opwekking vernamen, naar Bethanië kwamen, om hem te zien, en nadat zij gehoord hadden, hoe de opwekking geschied was, leerlingen van Jesus werden.

Na den dood van onzen Heer, bleef Lazarus voortgaan de menschen de Kerk binnen te voeren .

De overheden begrepen, dat al hun pogingen om de nieuwe geloovigen uit te roeien te vergeefsch zouden zijn, zoolang Lazarus er nog was, als een levend bewijs van Jesus' goddelijke macht.

Ook haatten zij Lazarus's zusters Martha en Maria om hare liefde tot den Zaligmaker, alsmede Celidonius, den blindgeborene, wien Jesus het gezicht geschonken had en Joseph van Arimathea, die het lichaam van onzen Zaligmaker van Pilatus gevraagd en in zijn eigen graf begraven had.

Zij besloten dan ze allen met één slag uit den weg te ruimen. Zij maakten zich te dien einde van hen en verschillende andere christenen meester, waaronder ook Maximianus, een der zeventig leerlingen van Jesus, behoorde.

Vreezende hen in 't openbaar ter dood te brengen, scheepten zij hen allen in op een oud, wrak schip, zonder masten of zeilen en gaven hen aan winden en golven prijs.

Maar God, die de Heer is van winden en golven, voerde hen veilig over de stormachtige zee en stuurde het schip naar de haven van Marseille, eene stad op de zuidkust van Frankrijk, toen Gallië, geheeten.

Hier landden zij; maar spoedig rees er eene andere moeilijkheid op. Daar de bewoners dier streek heidenen waren, weigerden zij hun alle voedsel en verboden hun hunne huizen binnen te treden, zoodat zij genoodzaakt waren eenigen tijd voor regen en koude onder den zuilengang van een heidenschen tempel te schuilen, vertrouwend, dat God wel voor hen zoude zorgen.

Maria Magdalena sprak van de trappen des tempels tot de menigte over de dwaasheid van den dienst der afgoden en over het verhevene van den godsdienst van den Heer van Hemel en aarde.

In het begin wilden zij niet naar haar luisteren; maar na eenigen tijd leenden zij een gunstig oor aan al het schoone en nieuwe, dat zij vernamen; vooral werden zij oplettend,

toen zij de mirakelen zagen, die Magdalena en Martha bewerkten.

Hunne harten werden getroffen en velen bekeerden zich en werden gedoopt. Van nu af konden de christenen zich in vrede in Marseille vestigen.

Lazarus werd bisschop der nieuw opgerichte kerk, en Joseph van Arimathea en Maximianus bleven eenigen tijd bij hem.

Maar de hen omringende landstreek was vervuld met aanbidders van den duivel, die in de afschuwelijkste boosheden leefden.

Hunne liefde voor Jesus gaf hun geen rust, zoolang niet allen tot de kennis van den eenigen God gebracht waren. Zij namen dan afscheid en doorliepen het land als ijverige missionarissen.

De H. Maximianus ging niet verre; hij vestigde zich in eene stad dierzelfde provincie, Aix genoemd, van welke stad hij de eerste bisschop werd.

De H. Joseph van Arimathea doorliep het land in alle richtingen en maakte vele bekeeringen. Eenige schrijvers zeggen, dat hij tot in Engeland doordrong, waar hij het eerst het christendom verkondigde.

De vrouwen vereenigden zich met vele godvruchtige vrouwen des lands in gebed, in vasten en verschillende liefdewerken. Maria Magdalena scheidde zich echter welhaast van haar af.

Toen Jesus nog op aarde verkeerde, zat zij zoo gaarne aan zijne voeten, en op zijne rondreizen was zij immer dicht bij Hem om zijn goddelijk aanschijn te zien en naar zijne hemelsche taal te luisteren.

Nu kon zij slecht aan een ander leven gewoon worden. Zij verliet dan hare zuster en ging naar eene eenzame plaats om over hare zonden te weenen en boetvaardigheid te doen alsof zij tot dusverre nog niets gedaan had. Dagen en nachten bracht zij door met tot Jesus te spreken, zich met hem in geestelijke beschouwingen onderhoudende.

Zoo verbleef zij dertig jaar in de eenzaamheid, meer levende als een engel dan als een mensch.

Ofschoon Martha onophoudelijk bezig was

in den dienst van Jesus en van zijne arme ledematen, was zij toch niet meer zoo bekommerd als voorheen.

Te midden harer veelvuldige liefdewerken, vond zij nog immer tijd voor het gebed; want van haar wordt ons vertelt, dat zij honderd maal daags en honderd maal 's nachts neerknielde om te bidden.

Zij beklagde zich **nu niet meer**, omdat Maria haar alleen Jesus liet dienen, want zij wist, dat Maria haar evenzoo of meer behulpzaam was door hare gebeden, dan op eenige andere wijze.

Beide zusters stierven kort na elkander. Een jaar voor haar dood maakte God aan Martha het oogenblik van haar sterven kenbaar. Onmiddellijk hierna werd zij ziek, van welke ziekte zij niet meer herstelde.

Eene week vóór haar dood hoorde zij eene muziek van engelen; die de ziel harer zuster Maria ten hemel droegen; op hetzelfde oogenblik verscheen haar Maria Magdalena, haar zeggende dat zij juist gestorven was.

Maar Martha kreeg nog een beter bezoek dan van hare zuster, want kort voor haar dood verscheen haar Jesus zelf, haar op de gemeenzaamste wijze zeggende:

— Kom, mijne dierbare, kom nu bij Mij; gelijk gij Mij vroeger in uw huis ontvingt, zoo wil ik u nu in het mijne, in den hemel, opnemen.

Dit hemelsch visioen deed Martha hare onwaardigheid gevoelen om in den hemel opgenomen te worden. Zij verlangde daarom op den harden grond met asch bestrooid, gelegd te worden op eene plaats, waar zij den hemel kon zien. Zoo liggende met het kruis in de hand, verlangde zij, dat men haar het lijden van Jesus uit het Evangelie van den H. Lucas zou voorlezen. Juist, toen men de woorden las: « Vader, in uwe handen beveel ik mijnen geest », stierf zij, hare ziel in de handen van haar hemelschen Vader overgevende.

De H. Maria Magdalena stierf den 22sten Juli en de H. Martha den 29ste van dezelfde maand, op welke dagen de H. Kerk hare feestten viert.

De eerste apostel, die de eer had voor Jesus te sterven was de H. Jacobus, een der zonen van Zebedeüs. Eenige jaren vroeger had zijne moeder eens aan Jesus gevraagd of hij en zijn broeder Joannes in zijn koninkrijk mochten zitten. de een aan zijne rechter-, de ander aan zijne linkerhand. Maar Jesus zeide haar:

— Gij weet niet wat gij vraagt.

Vervolgens zich tot Jacobus en Joannes wendende, vroeg Hij hun:

— Kunt gij den kelk drinken, dien ik drinken zal? waarop zij antwoordden:

— Wij kunnen het.

Toen zeide Jesus hun:

— Mijn kelk zult gij wel drinken; maar te zitten aan mijne rechter- of linkerhand, komt mij niet toe, aan u te geven, maar aan degenen, voor wie het van mijnen Vader bereid is.

Door deze woorden beloofde Hij hun, dat zij voor Hem zouden lijden; maar Hij weigerde hun te zeggen, welke belooning zij in den hemel zouden ontvangen, daar zijn Vader hen volgens hunne verdiensten zou vergelden. Deze belofte zou voor Jacobus reeds spoedig vervuld worden.

Tijdens de vervolging, welke over de christenen uitbrak, na den dood van den H. Stephanus, leefde Jacobus in Jerusalem, terwijl hij in Samarië predikte.

Daarna begaf hij zich naar verschillende landen en bereikte ten laatste Spanje, waar hij de eerste geloofsverkondiger was, waarom hij door de Spanjaarden altijd als hun heiligen patroon is vereerd geworden.

Terwijl hij in Spanje was, zoo verhaalt men, had hij een schoon visioen.

Nadat hij den geheelen dag met het verkondigen van Gods woord had doorgebracht, verliet hij in zekeren nacht de stad Saragossa, om in de nabijheid van de rivier, de Ebro, zich zelven door een vurig gebed te versterken. Terwijl hij bad, zag hij eensklaps Onze Lieve Vrouw, staande op een pilaar van jaspis; rondom haar stonden eene menigte schitterende engelen, die de verrukkelijkste lofzangen aanhieven.

De H. Jacobus was verwonderd de H. Maagd daar te zien, wyl hij wist, dat zij nog

in Jeruzalem leefde; maar ziende dat zij het waarlijk was, boog hij zich voor haar neder. Toen sprak zij:

— Bouw in mijn naam op deze plaats eene kerk, want ik weet, dat dit gedeelte van Spanje bijzonder godvruchtig tot mij zal zijn; ik neem het van nu af onder mijne bescherming.

Na deze woorden verdween zij en alle engelen. De H. Jacobus merkte nu, dat hij eene verschijning gehad had en dat onze Lieve Vrouw, door de engelen gedragen, van Jeruzalem gekomen was, om hem aan te sporen te harer eer eene kerk te bouwen.

Hij verloor geen tijd en bouwde op de plaats der verschijning eene kapel, die den naam kreeg van kapel van Onze Lieve Vrouw van den Pilaar. Op den huidigen dag is deze kapel nog in groote vereering onder de Spanjaarden.

Nadat hij in Spanje nog eenigen tijd had doorgebracht, keerde de apostel naar Jeruzalem terug. Hier predikte hij met zooveel ijver en bekeerde er zooveelen tot de leer van Jesus, dat de Joden eene samenzwering tegen hem smeedden. Van Jesus's mirakelen hadden zij gezegd, dat ze door de macht des duivels bewerkt werden, hetzelfde zegden zij van de wonderen van den H. Jacobus.

Hierom gingen zij naar Hermogenes, een beruchten tovenaer, die waarlijk een dienaar des duivels was en verzochten hem Philetas, een zijner leerlingen, tegen den apostel af te zenden, opdat deze met alle mogelijke bezweringen der tooverkunst den heilige zou tegenwerken.

Maar hunne verwachtingen werden bitter teleurgesteld, want Philetas, verwonderd over de groote werken, die hij Jacobus zag doen, bekeerde, viel aan dezes voeten, vroeg vergiffenis over zijne zonden en werd gedoopt.

Toen keerde hij naar Hermogenes terug en trachtte hem voor den christelijken godsdienst te winnen.

Maar deze laatste werd razend van woede, en bezwoer de duivels, die hem in zijne tooverijen bijstonden, den H. Jacobus en Philetas te beleedigen.

De duivels zouden dit helsche verzoek gaarne ingewilligd hebben, maar zij konden niet,

omdat zij geene macht over de christenen hadden.

In plaats van hen te kunnen hinderen, waren zij genoodzaakt voor hunne macht te zwichten en weg te vluchten, zoodra het heilig kruisteeken gemaakt werd.

Gedurende eenigen tijd werkten Hermogenes en zijne duivels te vergeefs tegen onzen heilige, zij beproefden alle toovermiddelen tegen den H. Jacobus, en hoe minder zij slaagden, des te boozter werd Hermogenes.

Ten laatste zag hij duidelijk in, dat de Heer Jesus, in wiens naam de H. Apostel zijne wonderen bewerkte, veel machtiger is dan alle duivels, die hij aanriep.

Hij beefde bij de gedachte aan al het kwaad dat hij gedaan had en besloot de verfoeilijke tooverij vaarwel te zeggen; daarom verbrande hij de boeken, die over de schandelijke duivelskunsten handelden, werd een leerling van den H. Jacobus en eindelijk gedoopt.

Toen de Joden zagen, dat dit plan mislukt was, waren zij grootelijks teleurgesteld. Toch mocht de H. Apostel hunne wraaklust niet ontgaan, daarom zwoeren zij andermaal zijn ondergang. Zij zouden een oproer bewerken, terwijl de H. Jacobus predikte.

Vooraf bespraken zij twee Romeinsche centurio's of honderdmannen, Lysias en Theocritus, die hunne mannen gereed moesten houden, welke dan op een gegeven teeken zich van den Heiligen moesten meester maken. Ditmaal gelukte hun boos opzet.

Eens, dat de apostel predikte en hij uit de Schriftuur bewees, dat Jesus de Christus was, schenen eenigen onder zijne toehoorders gestoord over hetgeen hij leerde.

Dit oogenblik achtte Abiathur, de hoogepriester, voor zijn doel gunstig; hij gaf het afgesproken teeken, waarop Josias, een schriftgeleerde, zich op den Heilige wierp, en hem eene koord om den hals slingerde, waarna de soldaten hem aangrepen en gevankelijk voor koning Herodes brachten.

Deze was niet de goddelooze Herodes, die Johannes den Dooper onthoofd en onzen Heer Jesus bespot had. Hij was diens neef en niet minder slecht dan zijn oom. Hij wist, dat de

Joden den dood des apostels verlangden en daarom veroordeelde hij hem om onthoofd te worden, zonder zich om de onschuld des heiligen te bekommeren.

De H. Jacobus ging blijmoedig ter strafplaats. Nu dacht hij er niet meer aan of hij zou zitten aan de rechter of linkerhand van zijn dierbaren Meester. Maar hij wist, dat hij na weinige oogenblikken het minnelijke aanschijn zou aanschouwen, dat hij sedert tien lange jaren niet meer gezien had, en hij gevoelde, dat hij reeds gelukkig genoeg zou zijn, altijd met zijn goeden Heer te mogen wezen en hem eeuwig te aanschouwen. Toen hij door de straat ging, zag hem een armen lammen man, die hem luide om genezing bad. De heilige verhoorde hem onmiddellijk.

Dit wonder gaf aanleiding tot een veel grooter, namelijk tot de bekeering van den schriftgeleerde Josias. Deze had meermalen de prediking van den apostel bijgewoond, maar immer zijn hart gesloten voor alles, wat hij hoorde.

Nu hij echter de blijdschap zag, waarmede de H. Jacobus ter dood ging en de genezing van den lamme, was hij eensklaps bekeerd.

Hij riep uit, dat Jesus Christus de ware God was, en vol nederigheid bad hij den heilige om vergiffenis over zijne zonden en over alles wat hij tegen hem gedaan had.

De H. Jacobus was over deze onverwachte bekeering zoo verheugd dat hij tranen van vreugde schreide; hij antwoordde hem met eene vaderlijke toegenegenheid en gaf hem den vredekus, zooals toen onder de christenen gebruikelijk was. Josias moest spoedig toonen of zijne bekeering oprecht was, want de Joden waren zoo woedend om hetgeen zij gezien en gehoord hadden, dat zij ook zijn dood eischten.

Zij werden dan beiden ter strafplaats geleid en ontvingen terzelfder tijd de kroon van het martelaarschap.

Ofschoon Josias niet gedoopt was, ontving hij door zijn marteldood al de genaden des doopsels, daar personen, die den marteldood sterven, alvorens de gelegenheid te hebben

gedoopt te worden, het doopsel des bloeds ontvangen.

Dit viel voor in het jaar 44, omtrent 12 jaar na den dood van Jesus.

De tijd was nu daar, dat het Evangelie over de gansche aarde ging verkondigd worden. De apostelen vergaderden te Jeruzalem en verdeelden de geheele wereld onder elkander, en ieder ging naar de landen, die God voor hem bestemd had. Deze verdeeling had, naar men zegt, plaats omtrent twaalf jaar na den dood onzes Heeren.

Ofschoon de Joden onzen Heer gekruisigd hadden en de blijde tijding versmaadden, die de apostelen hun brachten, werden zij toch door God niet verlaten: Hij liet een der apostelen onder hen verblijven.

Dit was de H. Jacobus de Mindere. Kort na de nederdaling des H. Geestes was hij door den H. Petrus en de andere apostelen tot bisschop van Jeruzalem gewijd.

Hij was de zoon van Cleophas, den broeder van den H. Jozef, waarom hij de neef des Zaligmakers genoemd werd.

Zijn gelaat had zooveel gelijkenis met dat van Jesus, dat velen te Jeruzalem kwamen, om in het beeld van Jesus te zien. Hij werd bijgenoemd de Mindere om hem van Jacobus, den zoon van Zebedeüs te onderscheiden; ook droeg hij den bijnaam van Justus, den rechtvaardige, omdat hij zulk een heilig man was.

Van zijne geboorte af was hij aan God toegewijd, daarom had hij nooit wijn of sterke dranken gedronken, noch vleesch gegeten; zijn haar was nooit geknipt en van de baden had hij nooit gebruik gemaakt. Zijn mond sprak immer de waarheid, en zijn handen waren steeds vaardig tot het doen van liefde werken; een gedurig vasten verstierf zijn lichaam.

De dagen en nachten bracht hij door in het gebed, zoodat zijne knieën hard waren geworden als die van een kameel. De Joden aanzagen hem dan ook als een heilige, en als hij over de straat ging, trachtten zij hem aan te raken om zijne kleederen te kussen.

Bijna acht en twintig jaar was hij bisschop

van Jerusalem. De heiligheid van zijn levenswandel spoorde de Joden aan om gewilliger naar zijne prediking te luisteren; hij maakte dan ook veel bekeeringen, zoowel onder de mannen des bestuurs, als onder het gewone volk.

De schriftgeleerden en Pharizeërs zagen met ontsteltenis het aantal christenen met den dag aangroeien, en zij vreesden dat in korten tijd de geheele natie in Christus zoude gelooven.

Daarom raadpleegden zij Ananus, den hooge priester, een trotsch en wreed man, over hetgeen nu te doen stond. Allen waren eenstemmig van gevoelen, dat het niet raadzaam was den H. Jacobus openlijk tegen te werken, omdat het volk van hem zulk een hoogen dunk had; zij vormden daarom een plan, ofwel hem het geloof in Christus te doen verloochenen, ofwel hem in stilte van kant te maken.

Zij spraken hem dan met vriendelijke woorden aan, alsof zij zijne vrienden geweest waren. Daar hij zulk een groot dienaar van God was, aldus zeiden zij onder anderen, en zoo zeer voor de eer des tempels ijverde, waarin hij zoo menigen dag en nacht in 't gebed doorbracht, moest hij ook iets voor denzelve en voor de Oude Wet doen.

« Wij verzoeken u daarom, aldus gingen zij verder, aan het volk, dat met het Paascheest hier komt, te zeggen, dat zij niet zoo achter dien gekruisigden Christus moesten loopen. Zij zullen zeker naar u luisteren, omdat eenieder u als een rechtvaardig man kent, en weet, dat gij u niet aan het zeggen der menschen stoort, wij allen stellen in u het grootste vertrouwen. »

De H. Jacobus beloofde hun tot het volk over Jesus te zullen spreken, en allen waren voldaan. Toen de vastgestelde dag aangebroken was, brachten zij hem naar een hoog gelegen deel des tempels, waar hij door een groot aantal Joden en heidenen kon gezien en gehoord worden. Nadat de opperpriesters veel tot zijn lof gesproken hadden, riepen zij uit:

— O, gij heilige man, dien wij allen moe-

ten gelooven, zeg ons, wat gij denkt over den gekruisigden Jesus, dien zooveel aanhangen.

De H. Jacobus antwoordde met eene luide en plechtige stem:

— Waarom vraagt gij mij naar Jesus, den Zoon des menschen? Hij zit nu aan de rechterhand van God, zijn Vader, en Hij zal wederkomen, op de wolken des hemels gezeten.

Velen onder de toehoorders, dien den christenen genegen waren, hoorden deze woorden met blijdschap aan, en riepen uit:

— Hosanna den Zoon van David!

Maar de Pharizeërs en priesters zeiden: Wij hebben dwaas gedaan dien man over Jesus te doen spreken. Laten wij hem nu naar beneden werpen, opdat het volk bevreesd worde en hem niet geloove.

Toen stormden zij naar den H. Jacobus toe en, veel geraas makende, riepen zij uit:

— Ach, de rechtvaardige zelfs is gevallen, en de handen aan hem slaande, wierpen zij hem van de hoogte, waarop hij stond.

Ofschoon de val hem deerlijk verminkt had, leefde de heilige nog, waarop zijne vijanden hem steenigden. Maar nauwelijks had de H. Jacobus den grond bereikt of hij zette zich op zijne knieën, en handen en hart verheffende, herinnerde hij zich, hoe Jesus voor zijne vijanden gebeden had: « Vader, zoo smeekte hij, vergeef het hun, want zij weten niet wat zij doen. »

De Joden luisterden echter niet naar zijne woorden, en gingen voort met hem te steenigen en te slaan tot eindelijk een der priesters, een Rechabet, luide riep: « Laat af, wat doet gij? De rechtvaardige bidt voor u. »

Op datzelfde oogenblik drong een voller vooruit, hem met zijn vollersboom de hersenen verpletterende.

Zoo stierf deze H. Apostel en won de kroon van het martelaarschap op Paaschdag van het jaar onzes Heeren 62.

Door dezen moord vulden de Joden de maat hunner boosheid. Eenige jaren later zonden de Romeinen een bevel af om Jerusalem te belegeren; na meer dan een millioen

Joden gedood te hebben, verwoestten zij stad en tempel.

Velen onder de Joden schreven deze straffen toe aan den moord van Jacobus den Rechtvaardige; wij weten echter, dat zij door Jesus waren voorspeld, als een rechtvaardige straf voor den moord aan den Heilige der heiligen, aan Jesus den Zoon van God, gepleegd.

De Kerk viert het feest van den H. Philippus en den H. Jacobus, den Mindere, op denzelfden dag, ofschoon de marteldood van Philippus tien jaar voor dien van St-Jacobus voorviel.

Van den H. Philippus is weinig bekend, zoowel voor als na Jesus' dood. De H. Schrift deelt ons mede, dat hij de heidenen tot Jesus voerde, toen dezen, nadat zij de opwekking van Lazarus gehoord hadden, Hem wenschten te zien. Van den beginne af handelde hij dus als één ware apostel door zielen tot Jesus te leiden.

Toen de apostelen de geheele wereld onder elkander verdeelden, viel Opper-Azië hem ten deel. Hier predikte hij verscheidene jaren, en door zijn heilig leven, zijne hemelsche leer en de mirakelen, die hij uitwerkte, bekeerde hij een groot aantal zielen. Toen wendde hij zich naar Scythië, waarvan een gedeelte thans den naam van Rusland draagt, dat destijds bewoond werd door onwetende en onbeschaafde volkeren, die in hutten of tenten woonden of zich in wagens ophiielden.

Hier bracht zijne prediking wonderlijke vruchten voort en velen dezer wilden, die niets anders wisten, werden door den apostel onderwezen in de verheven leer, waardoor zij Jesus leerden beminnen en hunne zielen zalig maken.

Ten laatste bereikte de H. Philippus Hiërapolie in Phrygië, waar hij ook het geloof verkondigde. In deze stad stond een tempel, waarin eene afschuwelijke slang vereerd werd, aan welke het volk menschenoffers opdroeg.

Het was betreurenswaardig zoovele menschen door deze slang verslonden te zien:

maar nog betreurenswaardiger was het zoo'n tallooze menigte den duivel te zien vereeren onder zulk een afschuwelijk monster en het de aanbidding te zien bewijzen, die alleen den waren God toekomt.

De H. Philippus was vol medelijden met dit arme, verdwaalde volk en, zich voor God nederwerpend, bad hij Hem onder veel zuchten en tranen hun de oogen te openen en hen van de overheersching des duivels te verlossen.

Onze Heer verhoorde zijne gebeden en liet het serpent sterven. In het eerst verkeerde het volk in grooten schrik, omdat het zijn god verloren had, maar toen de H. Philippus hun had aangetoond, hoe dwaas het was zulk een ellendig beest als eene godheid aan te zien, in plaats van den eenigen waren God, die Hemel en aarde geschapen heeft, begonnen zij hunne dwaasheid in te zien en luisterden zij met alle oplettendheid naar hetgeen hij hun vertelde van den waren godsdienst en van onzen Heer Jesus Christus.

Toen echter de afgodenpriesters zagen, dat zoovelen den nieuwen leeraar volgden, vreesden zij in de achting des volks te zullen dalen en daardoor hunne middelen van bestaan te verliezen. Zij gingen dan naar de overheidspersonen en overreedden hen den H. Philippus gevangen te nemen.

Dit was echter nog niet genoeg, want zelfs in den kerker predikte onze apostel voor allen, die hem naderden en ontrukte hij menig slachtoffer aan de klauwen des duivels.

Zij lieten hem nu eerst vreeselijk geeselen en daarna kruisigen, en toen hij aan 't kruis hing, wierpen zij hem, onder luid lachen en spotten, met steenen.

Maar nog waren zij niet voldaan, daar de heilige zich, om hunne beleedigingen en tormenten niet scheen te bekreunen. In plaats van overwonnen te zijn, scheen hij de vreugde des Paradijzes te smaken; hij sprak met opgeruimdheid en dankte Jesus voor de eer gelijk Hij op een kruis te mogen sterven.

Terwijl hij God aldus prees, beefde en schudde de aarde, en de huizen werden heen en weer geslingerd als een schip in den woe-

denden storm. Vele der schoonste gebouwen stortten met een donderend gekraak ineen, terwijl de grond openspleet en allen, die aan de kruisiging plichtig waren, in hare ingewanden verzwolg.

Het volk van Hiërapolis beefde van ontzetting, want alles wat de H. Philippus hun van den laatsten dag des oordeels gezegd had, zweefde hun thans voor den geest, en zij dachten, dat God zou komen om hen over hunne zonden te oordeelen.

Toen sloegen zij op hunne borst en riepen tot God om ontferming, en eenigen hunner liepen naar het kruis en smeekten den apostel voor hen te bidden, terwijl zij zich haastten hem van het kruis te bevrijden.

De H. Philippus was echter bedroefd, omdat hij nu nog langer van zijn Heer zou gescheiden zijn; daarom bad hij vurig, dat God hem toch niet onwaardig zou achten voor zijne eer aan 't kruishout te sterven, hem de kroon niet te ontnemen, die hij reeds in 't zicht had.

Zijn gebed werd verhoord, want voor nog het volk hem kon bevrijden, verlost de Heer hem op eene betere wijze, Hij nam de ziel van zijn apostel bij zich in den hemel.

De bekeerden namen zijn lichaam weg en begroeven het met veel eerbied; later werd het naar Rome overgevoerd, waar het rust in de kerk der Twaalf Apostelen, met dat van den H. Jacobus den Mindere.

De H. Matthias stierf den marteldood slechts weinige jaren na St. Philippus. Van

hem is nog minder bekend dan van den laatstgenoemde.

Hij behoorde niet tot de twaalf apostelen, die Jesus gekozen had; maar na de Hemelvaart onzes Heeren werd hij in de plaats van Judas verkozen door den H. Petrus en de andere apostelen, wien onze Heer macht gegeven had, hunne opvolgers te kiezen.

Eenigen tijd predikte hij in de omstreken van Jerusalem; later begaf hij zich naar het afgelegen Ethiopië. Deze landstreek ligt zuidwaarts van Egypte en was toenmaals weinig bekend.

Op onderscheidene tijden hadden zich echter Joden hier naartoe begeven. Wij lezen in de H. Schrift, dat een dezer, een kamerling van Canadace, de koningin van Ethiopië, door den diaken Philippus bekeerd en gedoopt is.

Deze bekeering kan misschien den H. Matthias aangespoord hebben zich naar Ethiopië te begeven, doch hiervan weten wij niets met zekerheid. Wij weten echter, dat de Kerk, daar door den H. Matthias en andere apostelen gesticht, voortbestaat tot op den huidigen dag, terwijl alle omliggende landen nog heidensch of Mahomethaansch zijn.

De H. Matthias deed vermoeiende reizen in Ethiopië, terwijl hij van de heidenen en Joden veel te verduren had. Ten laatste werd hij gesteenigd en onthoofd, uit liefde tot Jesus den marteldood met vreugde ondergaande.

Eeuwen later werd zijn lichaam naar Rome overgebracht, waar het nog rust in de kerk van Maria de Meerdere. Eenigen geven het jaar 60 als zijn sterfjaar aan.

HOOFDSTUK III.

DE H. PETRUS TE ROME

Toen de apostelen te Jerusalem vergaderden om de verschillende landen der aarde onder elkander te verdeelen, viel Rome, dat toen de hoofdstad der wereld was, natuurlijk aan den H. Petrus, den Prins der apostelen, ten deel.

Gedurende zeven jaar dat hij in Antiochië, de voornaamste stad van het Oosten, doorgebracht, doch nu verplaatste hij zijn bisschopszetel naar Rome. Hij trad deze stad binnen als een arme man, en de trotsche edelen en grooten gingen hem zonder aandacht voorbij.

Maar onze Heer had hem uitgekozen om over Rome te heerschen. De koningin der heidensche wereld, de hoofdstad van het rijk van Satan, werd de moeder en meesteres der geheele Katholieke Kerk en de zetelplaats van het zichtbare hoofd van Christus' koninkrijk.

Ofschoon de Romeinsche grooten geen acht sloegen op den H. Petrus, toen hij Rome binnentrad, verloor de duivel hem niet uit het oog, en wetende, dat de apostel iets groots voor Jesus ging uitvoeren, was hij op zijne hoede tegen het gevaar, dat zijn rijk bedreigde.

In de Handelingen der Apostelen wordt verhaald, dat er een groot toovenaar was, Simon Magus genoemd, die het volk door zijne duivelskunsten misleidde en het deed gelooven, dat hij zelf de groote macht Gods, of met andere woorden, dat hij de Messias was, die in het Oosten algemeen verwacht werd.

Simon bekeerde op de prediking van den H. Philippus en liet zich doopen.

Maar hij gaf zijn geheele hart niet aan Christus, want hij hoopte de achting des volks als toovenaar nog te behouden; daarom bood hij aan Petrus en Johannes geld aan, ten einde hem de macht te verkoopen om den H. Geest mede te deelen aan hen, wien hij de handen oplegde.

De H. Petrus berispte hem gestreng over dit heiligschendend verzoek en spoorde hem aan boete te doen, hem anders met de straffen van God bedreigende.

Ofschoon Simon wel bevreesd was en Petrus bad bij God voor hem ten beste te spreken, deed hij geen boetvaardigheid.

Hij was eraan gewoon als een groot man aangezien te worden, daarom kon hij de gedachte zijner nietigheid niet verdragen; spoedig keerde hij dan ook op den kwaden weg terug, wendde weder zijne tooverkunsten aan en deed wondere zaken door de hulp des duivels, tot hij ten laatste van kwaad tot erger verviel en het hoofd werd eener kettersche sekte, die men kan aanzien als den oorsprong van alle latere ketterijen.

Deze Simon Magus, het hoofd aller ketters,

was de man, dien de duivel naar Rome zond, om hem tegenover den H. Petrus te stellen, het hoofd der Katholieke Kerk.

Als de H. Petrus in een gedeelte der stad het woord Gods verkondigde, predikte Simon in een ander; maar terwijl Petrus aan het volk leerde, dat hij slechts een arme visscher was en Jesus de God van hemel en aarde is, ijverde Simon slechts voor zijn eigen eer; want hij zeide tot het volk, dat hij zelf de groote God was.

Terwijl de H. Petrus wonderen wrochtte om de almacht van den waren God te bewijzen, bewerkte Simon door middel zijner duivelskunsten, vele schijnwonderen om zijne eigene macht te doen zien en zodoende zijn aanhang te vergrooten.

Hierdoor had de H. Petrus de handen vol werk om al het kwaad, dat Simon veroorzaakte, te herstellen.

Hoewel de duivel aan Simon veel macht verleende, gaf Jesus aan zijn apostel een veel grooter vermogen; zodoende overwon de H. Petrus den toovenaar ten laatste geheel en al.

Dit zoude, naar men verhaalt, op de volgende wijze geschied zijn:

Nadat zij vele jaren in Rome geweest waren, daagde de H. Petrus Simon uit, wie van beiden een doode in het leven terug zou kunnen roepen. Simon nam de uitdaging aan, en het lichaam van een doode werd gebracht in de kamer, waar zij zich bevonden.

Simon deed de eerste poging, en ofschoon hij door zijne tooverkunsten het hoofd van dat levenlooze lichaam kon doen bewegen, bleef het echter dood als te voren.

Toen bad de H. Petrus eenige oogenblikken, vervolgens beval hij den doode op te staan, en oogenblikkelijk rees deze op, vol leven en gezondheid. Toen riep het volk uit, dat Simon slechts een bedrieger en Petrus een groot man was, wiens leer de zuivere waarheid bevatte.

Simon was woedend, omdat hij zich zoo schandelijk verslagen zag, en vreezende, dat hij nu alle gezag bij het volk verloren had, besloot hij een stouten slag te slaan, ten einde de volksgunst te herwinnen.

Hij veinsde de gedachten des volks opzich- tens hem, niet te bemerken, en hij sprak op een hoogdravenden en plechtigen toon tot de hem omringenden; hij verweet hun hunne dwaasheid, met hem te verlaten om Petrus aan te hangen; hij zou nu de engelen gebieden, hem in hun aller tegenwoordigheid en onder hunne oogen, in de lucht op te voeren; hij zou dan ten hemel stijgen en over hen allerlei ongelukken neerstorten, als straf voor hunne ondankbaarheid.

Hij stelde een Zondag vast, als wanneer hij zijne vlucht naar den hemel zou nemen.

Toen de H. Petrus die goddelooze groot- spraak vernam, begaf hij zich in gebed en vasten, en alle christenen deden hetzelfde, onzen Heer bezwerende de duivelsche kun- sten van dien goddelooze op de eene of an- dere wijze te verijdelen.

Op den vastgestelden dag begaf zich Si- mon Magus naar eene hooggelegen plaats; eene onoverzienbare mensenmassa verza- melde zich om getuige te zijn van hetgeen nu gebeuren ging.

De duivel wilde zijn dienaar Simon het aanzien des volks doen herwinnen; daarom zond hij zijne kwade engelen om hem bij te staan; zij hieven hem van den grond op, zoo- dat hij scheen ten hemel te vliegen, zooals hij gezegd had.

Toen het volk hem zag opstijgen, riep het uit: Simon is alleen de ware God.

Petrus was bedroefd; zijne oogen ten hemel heffende, bad hij nederig en vurig; vervol- gens zijne stem luide verheffende, zoodat ie- dereen hem hooren kon, gebod hij den dui- vel van Simon te wijken en hem te laten val- len.

De booze geesten waren genoodzaakt aan Petrus te gehoorzamen: op het zelfde oogen- blik lieten zij Simon los en deze viel neer en brak beide beenen. Ofschoon hij door zijn val vreeselijk verminkt was, gaf God hem toch nog tijd tot boetvaardigheid.

Men bracht hem naar Ariza, een dorp op eenigen afstand van Rome gelegen, waar hij nog tot den volgende dag onder de gewel- digste pijnen leefde. Maar hij was te hoo-

vaardig om zich voor den eenigen, waren God te vernederen en stierf ellendig, zonder eenig teeken van berouw te geven.

Zijn schandelijke dood was echter de oor- zaak van veler bekeering. Onder deze be- keerden waren ook twee zijner leerlingen, Marcellus en Apuleüs, welke beiden door den H. Petrus gedoopt werden, en hem sinds niet meer verlieten.

Zij leefden nog bijna dertig jaar na hunne bekeering en hadden eindelijk het geluk voor Jesus te sterven. Zij werden gemarteld in het jaar 90 op den 7en October, op welken dag de Kerk hun feest viert.

Een dergenen, die door den H. Petrus te Rome bekeerd zijn, heette Nazarius. Hij was een adellijk Romein, wiens ouders zeer rijk waren. Te dien tijde was de gansche be- schaafde wereld door de Romeinen veroverd, en de Romeinsche adel was vol verwaand- heid en aanmatiging.

Velen hadden duizend en meer slaven, die op den minsten wenk hunner meesters ge- reed stonden, en als een dier slaven hun in 't minste ongehoorzaam was, werd hij aller- wreedst gestraft en niet zelden gedood.

Behalve deze slaven, hadden zij een aantal andere personen in hun dienst, die dan, om de gunst hunner heeren te winnen, zich veel- tijds aan de laagste vleierij schuldig maakten. Aldus was de Romeinsche adel meestal om- ringd door tal van lage vleiers, die alles goed- keurden, wat hunne meesters deden, hoe laakbaar en verfoeilijk dit ook mocht wezen.

In het midden van zulke lieden was Naza- rius opgevoed, die dan ook moeilijk anders dan trotsch en zelfzuchtig wezen kon.

Geen wonder dan ook, dat hij een slecht leven leidde, gelijk bijna alle heidenen, die alleen dachten aan eten en drinken en aan allerlei zinnelijke genoegens.

Maar eindelijk had hij het geluk den H. Petrus te hooren prediken.

Door de genade Gods werd zijn hart bewo- gen, en vol berouw over de zonden van zijn voorgaand leven, wenschte hij christen te worden.

Hij ging dan tot den H. Petrus en verzocht

het H. Doopsel. Nadat hij gedoopt was, verkocht hij al zijne bezittingen, nam zijn kruis op en volgde Jesus.

Nazarius moest meer verlaten dan de meeste anderen; zijn offer was dus zooveel te moeilijker.

Hij was zeer rijk en kundig, en daar hij niet noodig had voor zijn levensonderhoud te werken, was hij gewoon den tijd als zijn eigendom te beschouwen, waarmede hij kon doen, wat hij wilde.

Maar nu hij alles, — zijn tijd, zijne talenten, zijne rijkdommen — aan Jesus had gegeven, bracht hij den geheelen dag door in 't gebed, in het bezoeken der zieken en in de verkondiging aan 't woord Gods aan de heidenen.

In de handen der arme christenen vloeiden de rijkdommen, die hij nu niet meer als de zijne beschouwde. Voorheen was hij te trotsch om met personen van lageren stand om te gaan, maar nu sleet hij zijn heele leven onder menschen van de laagste afkomst, hen allen ter liefde van Jesus als broeders beminende.

Het moet hem ook hard gevallen zijn zijne bloedverwanten en adellijke vrienden te verlaten.

Bij de Romeinen was het geheele dagelijksch leven met de vereering hunner valsche goldheden als vereenzelvigd, zoodat Nazarius onmogelijk met zijne bloedverwanten kon leven, gelijk hij vroeger gedaan had.

Hij kon met hen niet aan dezelfde tafelen eten, omdat alle vleeschspijzen aan de afgoden geofferd werden; hij kon aan geen enkele feestpartij deelnemen, daar men bij zulke gelegenheden aan de goden offeranden opdroeg; zelfs kon hij met hen niet wandelen in de schaduwrijke lanen of bosschen, noch zich aan hunne zijde neerzetten bij de frissche fonteinen, die hunne tuinen versierden, omdat alles aan de afgoden was toegeheiligd.

Den heidenschen ouders viel het hard als een hunner kinderen christen werd. Dan barstten zij uit in luide klachten; zij bezwoeren hem onder 't vergieten van bittere tranen hen niet te onteeren of hunne grijze haren

door 't pijnlijkst hartverdriet niet ten grave te brengen.

Het was voor Nazarius waarlijk eene zware beproeving hen zoo ongelukkig te maken, en ondankbaar te schijnen voor alle liefde en zorg, die zij hem sedert zijne geboorte hadden bewezen.

Als hij de smart zijner ouders zag, kromp zijn hart dikwijls ineen; maar de herinnering aan Jesus' liefde versterkte hem, en hij werd de woorden indachtig, die Jesus eens sprak:

— Hij, die vader en moeder meer bemint dan Mij, is Mijner niet waardig.

Gesterkt door deze gedachte, begreep hij, dat het beter was zijne ouders dan wel Jesus te bedroeven, die voor hem oneindig veel meer gedaan en geleden had.

Nadat deze beproeving met mannenmoed doorstaan was, scheen het slechts eene geringe zaak zich van zijne vrienden te scheiden. Maar dikwijls zijn kleine beproevingen lastiger te verduren dan groote.

Sinds eenigen tijd was de jeugdige Romeinsche adel verwonderd dat Nazarius zich zoo eenvoudig kleepte en zoo sober leefde, terwijl hij een groot gedeelte van zijn tijd doorbracht in de afgelegenste wijken der stad, waar hij bij geringe menschen binnentrad, maar na verloop van eenigen tijd werden zij gewaar, dat hij christen was en de leer aanhing van een gekruisigde in plaats van de goden te vereeren, die door alle lieden van stand aanbeden werden.

Daarom vermeden zij hem als een jonkman, die zich zelve en zijn hoogen rang vergat, ofwel zij spraken hem met verachting toe als een dwaze, die zijne grootheid met voeten trad.

Maar Nazarius verdroeg al deze bespottung met geduld en hij ging voort ter liefde van Jesus wel te doen, en Jesus versterkte hem met zijne alles vermogende genade en vergold hem reeds honderdvoudig in dit leven.

Hij nam dan ook met den dag in deugd toe, zoodat zijn roem zich spoedig door gansch Italië verspreidde, en men van alle kanten zijn raad en onderricht kwam inwinnen. Hij was zoo heilig, dat hij, naar men zeide, on-

der de christenen uitblonk als een ster aan den hemel.

Nadat Nazarius al vele jaren christen geweest was, gaf God hem in, Rome te verlaten, ten einde op andere plaatsen het Evangelie te verspreiden.

Hij gehoorzaamde en liep vele plaatsen van Italië af, overal vele bekeeringen bewerkende.

Rome verlatende, nam hij eene groote som gelds mede, die hij uitdeelde onder de armen, voor zich zelven niets behoudende dan een karig voedsel en eene armoedige kleding, terwijl hij dit noodzakelijke zich nog verschafte uit de aalmoezen, die hij onderweg bedelde.

Eindelijk kwam hij in Milaan, toen de tweede stad van Italië.

Hier veroorzaakte zijne prediking zulk eene beweging, dat hij werd aangehouden en voor den landvoogd Anolinus gebracht.

Anolinus vroeg hem zijn naam en afkomst.

— Ik ben een Romeinsch edelman, antwoordde onze heilige, en mijn naam is Nazarius, mijne familie is aan iedereen bekend, die Rome bezocht heeft.

— Een Romeinsch edelman, riep Anolinus luide lachende uit, uw uiterlijk is wel als dat van een Romeinsch edelman! De Romeinsche adel draagt zeker zulke afgesleten kleederen?

Vervolgens begonnen Anolinus en zijne dienaren met den geloofsverkondiger te spotten, als met een weetniet en dwaze. Na tal van bespottingen en verguizingen, vroeg Anolinus, hoe hij het durfde wagen zoo veel beweging in de stad te veroorzaken en zooveel kwaads van de goden te zeggen.

— Omdat, antwoordde Nazarius vrijmoedig, Jesus, de eenige ware God, mij bevolen heeft hier naartoe te gaan om u te verkondigen, dat de goden, die gij aanbidt, geen goden, maar duivels zijn.

Anolinus vroeg wie Jesus was, daar hij nooit een god van dien naam had hooren noemen.

Maar, toen hij vernam, dat Jesus tot de Joden behoorde, en onder Pontius Pilatus gekruisigd was, werd hij nog meer in zijne over-

tuiging bevestigd dat Nazarius een bedrieger was, die alle verstand verloren had.

Hij liet hem toen in 't gezicht slaan, tot het bloed bij stroomen neervloeide. Daarna werd Nazarius de stad uitgejaagd, onder het gejoel en geschreeuw van het laagste gemeen.

Het was met de wetten in strijd, dat een adellijk Romein geslagen werd, en vóór zijne bekeering hadde Nazarius zulk eene beleediging niet kunnen verdragen, maar nu beschouwde hij het als eene eer gelijk Jesus gehoord en geslagen te worden.

Hij bad slechts om vergiffenis voor zijne vervolgers, en het stof van zijne voeten schuddende, ging hij verder om elders het geloof te verkondigen.

God leidde hem naar Frankrijk. Hij reisde door verschillende deelen van dit uitgestrekte land en won er overal velen voor den waren godsdienst.

Toen hij eens in zekere stad predikte, kwam eene dame van edele afkomst, Marianna genaamd, bij hem. Zij had haar zoon, een schoonen knaap, bij zich, dien zij aan Nazarius wilde afstaan. Wat hiervan de oorzaak was, weten wij niet met juistheid.

Misschien was haar man een heiden, die niet wilde toelaten, dat zij haar kind eene christelijke opvoeding zou geven. Misschien ook vreesde zij, dat haar zoon, een man geworden, door zijne rijkdommen en hoogen stand verblind, de ijdelheid zou najagen.

Maar wat wij zeker weten, is dat zij dien knaap, haar grootsten schat op aarde, aan Jesus wenschte af te staan.

Zij bracht hem dan bij Nazarius en zijne kleine hand in die des heiligen leggende, zei-
de zij:

— Vader, ik geef u dit kind om het voor Jesus op te voeden; het zal altijd bij u blijven, tot gij hem aan de goddelijke Majesteit kunt aanbieden.

Toen deed zij een kort gebed, beval haar dierbaar kind aan de H. Maagd, aan alle engelen en heiligen, omhelsde hem teederlijk en ging alleen weg. Nazarius nam den dierbaren kleine en doopte hem met den naam van Celsus.

Van dezen tijd af bleef de kleine Celsus altijd bij Nazarius, volgde hem op al zijne tochten en deelde met hem alle gevaren en ongemakken. Voorheen had Celsus altijd gewoond in warme en schoone vertrekken; hij had geslapen in een zacht bed en de fijnste spijszen genuttigd, en was immer door eene teedere moeder verzorgd.

Maar nu was zijn leven gansch anders.

Somtijds mocht hij verblijven bij een of ander goed christen, maar meest moest hij om gastvrijheid aankloppen bij de heidenen, die hem als een bedelaar wegjoegen of hem eene plaats in een schuur of stal aanwezen, als het meest geschikt voor zulk arm volk, als hij en Nazarius. Maar ook gebeurde het dikwijls, dat hem die plaatsen geweigerd werden; dan moest hij met zijn dierbaren meester achter heggen of boomen een nachtverblijf opzoeken.

Zeër zelden genoot hij versterkende spijszen, want beiden leefden alleen van aalmoezen, die zij van de rijken ontvingen, en meer dan eens waren deze niet voldoende om hun honger te stillen.

De warme kleederen, waarmede zijn moeder hem gekleed had, waren spoedig versleten, en wie zou hen nieuwe geven?

Zijn schoeisel was welhaast in erbarmelijken toestand en viel van zijne voeten, zoodat hij barrevoets moest gaan over lastige wegen, door distels en doornen, die zijne voeten staken en ze bloedig wondden. In den winter werd hij dikwijls doornat of versteeft van koude en 's zomers blakerde hem de gloeiende zon.

Dit was een hard leven voor een zoo fijn opgevoeden knaap als Celsus en het zou geen wonder zijn zoo hij somtijds verlangd had weder in zijns vaders huis te wezen bij eene goede moeder, die hem zoo innig beminde. Maar nooit dacht de kleine heilige ook maar een oogenblik hieraan.

Toen zijne moeder hem aan Nazarius' hooft overtrouwde, was hij zich zelven aan Jesus ten offer gebracht en ofschoon nog zeer jong, had hij vast besloten zijn kruis op te nemen en Hem te volgen. Hij scheen honger

noch koude, ellende noch vermoeienis te gevoelen; alles verduurde hij met een engelachtig geduld.

Een zoete glimlach lag immer op zijn gezicht verspreid, en als hij aan de zijde van Nazarius voortwandelde of vroolijk voor hem uit huppelde, zong hij steeds lofzangen ter eere van Jesus.

Ofschoon van een blij en opgeruimd karakter, bekommerde hij zich toch niet om het spel, zooals andere kinderen.

Hij scheen altijd met God en de engelen en heiligen te spreken.

Hij vond zijne grootste vreugde in heidensche kinderen van zijne jaren rondom zich te vergaderen om hen over het hemelsch Kindje, dat in Bethlehem geboren is, te spreken, waar het woonde in een stal en voor alle bed slechts eene beestenkribbe had.

Als onze kleine apostel zoo bezig was, scheen er aan zijne rede geen einde te komen, dan vertelde hij aan zijne jeugdige toehoorders, hoe zeer Jesus de kleinen beminde, dan sprak hij over het geluk van Maria, als zij Jesus aan haar hart drukte, over de toegewijde zorgen van den H. Josef, over de koren der engelen, die bij Jesus' geboorte hemelsche lofzangen aanhieven, over het geluk der arme herders en der koningen, die hem in zijne nederige kribbe kwamen aanbidden.

Wanneer hij zoo sprak, waren allen, die hem omringden, begeerig nog meer te weten van Jesus, en zoo gebeurde het dikwijls, dat menigeen bekeerd en gered werd door de eenvoudige prediking van dezen kleinen heilige.

Maar behalve de dagelijksche moeilijkheden en ontberingen, hadden Celsus en Nazarius nog vele andere beproevingen te doorstaan. Somtijds werden zij door het gemeene volk deerlijk mishandeld en met slijk en steenen geworpen.

Ook werden zij soms in donkere en akelige kerkerholen opgesloten of voor de landvoogden gebracht, die hen lieten geeselen, omdat zij aan de afgoden niet wilden offeren. Als de landvoogd hiertoe bevel gaf, meende hij dat enkele geeselslagen voldoende zouden zijn den kleinen jongen tot andere gevoelens te

brengen; maar weldra zag hij hoezeer hij zich vergist had.

De kleine Celsus schreide en zuchtte niet, als de roeden op zijn teeder lichaam neervielen, alleenlijk richtte hij zijn blik naar den hemel, alsof hij door de wolken heen iets zag, dat de anderen niet konden bemerken; dan sprak hij slechts deze weinige woorden:

— Gij, slechte man, de God, welken ik dien, zal u eenmaal oordeelen.

De woeste landvoogd was zeer vergramd door de halsstarrigheid des knaaps, gelijk hij het noemde, en hij liet de beulen hun wreed werk voortzetten, tot zij vermoeid waren, en het bloed bij stroomen neervloeide.

Niet lang hierna brak de eerste groote vervolging der christenen uit, waarover verder in het werk meer zal gezegd worden. Keizer Nero, die gehoord had, dat Nazarius christen was, beval hem gevankelijk naar Rome te brengen, en daar Celsus zijn leermeester niet verlaten wilde, voerde men hem ook mede.

De keizer kende de voorname afkomst van Nazarius en was bekend met verschillende leden zijner familie; daarom besloot hij in persoon tot hem te spreken, denkende, dat hij hem spoedig zijne dwaasheid zou doen verlaten.

Maar Nazarius was ongevoelig voor alle rijkdommen, die de keizer hem voorstelde, daar alleen de schitterende kroon des marteldoms en de hooge eer van den koning der koningen te dienen, hem konden voldoen.

Het eenige antwoord, dat hij den keizer op al zijne aanbiedingen gaf, was: « Wat baat het den mensch de geheele wereld te winnen, als hij zijne ziel verliest? »

Nero ontstak in hevige gramschap en beval dat Nazarius en Celsus in de zee zouden geworpen worden.

Het is vreeselijk, zich met zulk een dood bedreigd te zien, te moeten kampen met de kokende golven eener onstuimige zee, snakkende naar een weinig lucht, terwijl een woeste golfslag den laatsten ademtucht meevoert; maar onze martelaren dachten niet aan de bruisende baren, noch aan de ijselijkheden der verstikking; zij dachten alleen aan den

schoonen hemel, waarheen zij gingen. De trawanten des keizers wierpen hen in eene boot en voerden hen mede in zee.

Op eenigen afstand van het strand werden beiden in zee geworpen. De martelaren zinken, terwijl breede kringen zich boven hunne hoofden uitbreiden. Maar dra rijzen zij weer, naar adem hijgende, maar niemand reikt hen eene behulpzame hand, zij zinken. Een oogenblik later verschijnen zij ten tweeden male; hunne ademhaling is hoorbaar en moeilijk; maar de wreede bootslieden lachen met hun doodsgereutel en ten derden male zinken ze naar de diepte, om niet meer te verschijnen. Toen roeiden de beulen naar het strand, reeds bij zich zelve berekenende, wat hun bloedig dagwerk hun zou opbrengen.

Maar ziet, daar bemerkten zij eensklaps Nazarius en Celsus, die zij zoo even verdronken hebben, wandelende op de zee en hen naderende. Zij meenden, dat het booze geesten waren, die kwamen om hen voor hunne zonden te straffen, en de roeispanten wegwerpende, vallen zij op hunne knieën en vragen den goden toch medelijden met hen te hebben, terwijl zij de verrezenen bidden hun toch te willen vergeven, wat zij tegen hen misdaan hebben. Nazarius beval hen hunne gebeden tot de afgoden te staken, daar alleen de Heer Jesus hem en Celsus van een wissen dood gered had; hij zelf vergaf hun van harte, als ze maar berouw hadden over hunne zonden en zich wilden laten doopen. Er verliep eenigen tijd, alvorens zij naar Nazarius' woorden konden luisteren, daar de schrik hen te zeer had verbijsd; maar eindelijk werden zij wat kalmer en stuurden zij strandwaarts. Toen zij aan land waren, wierpen zij zich aan de voeten van Nazarius en smeekten hem, hun toch te zeggen wie die machtige Jesus was, wiens naam zij nooit te voren gehoord hadden. Nazarius onderwees hen nu in het christelijk Geloof, en geholpen door de genade Gods, werden zij bekeerd en gedoopt.

Toen Nazarius en Celsus nu in vrijheid waren, doorreisden zij weder Italië, overal het H. Geloof verkondigden, tot zij ten laatste in

Milaan kwamen, waar zij werden aangehouden door Anolinus, denzelfden landvoogd die vroeger Nazarius zoo wreed mishandeld had.

Daar Anolinus wist, dat Nazarius een Romeinsch edelman was, waagde hij het niet hem op eigen gezag te veroordeelen. Hij wierp ze voorloopig in den kerker en schreef aan Nero, hoe hij met beide gevangenen moest handelen.

Nero werd woedend bij het vernemen, dat beiden, die hij al lang verdrongen waande, nog leefden. Hij beval ze dan onmiddellijk te

onthoofden. Zijn bevel werd aanstonds voltrokken, en Nazarius en Celsus verloren het hoofd op den 28sten Juli van het jaar 68, op welken dag de H. Kerk hun feest viert. Meer dan driehonderd jaar later werden hunne lichamen gevonden door den H. Ambrosius, aartsbisschop van Milaan.

Ziedaar in korte trekken de geschiedenis der allereerste martelaren. De lezer zal in den loop van ons verhaal de wederwarigheden vinden der anderen; wij mogen niet vooruit loopen en moeten de tijdsorde volgen.

HOOFDSTUK IV.

SENECA ONDERRICHT ZIJN LEERLING, DAT AGRIPPINA DE MOORDENARES VAN CLAUDIUS IS

Op den zesden dag na het in het laatste hoofdstuk van het eerste deel verhaalde, prijkte het atrium van het keizerlijk paleis, reeds bij het aanbreken van den dag, in feestgewaad.

Het marmeren podium bij den ingang van de archiefkamer was met tapijten belegd.

Daarop stonden twee op leeuwenklauwen rustende troonzetels, onder een van goud schitterende baldakijn.

Weelderige slingers van prachtige bloemen, met groen doorstrengeld, sierden de kolommen, bedekten den vloer en waren langs de wanden aangebracht.

Overal, waar het slechts eenigszins mogelijk was, hingen kleurrijke tapijten. De muren van de archiefkamer waren letterlijk achter de kostbaarste weefsels verborgen; zelfs buiten aan de daklijst hingen zware kwasten en franjes, wier schitterende kleuren te meer uitkwamen, naarmate de zon zich in vlammen pracht boven den horizon verhief.

Dezen zelfden morgen, het tweede van den dag, zou de plechtige ontvangst van een gezantschap der Chatten plaats vinden. Men had den grooten familiehof van het palatium en niet de Senaatszaal daarvoor gekozen, ten einde aan de zaak eene minder officiële,

maar wellicht nog grootschere tint te geven.

Ware deze lang verwachte, diplomatische vertooning niet in het vooruitzicht geweest, dan had Seneca misschien reeds eene week geleden verlof gevraagd.

De hitte van de laatste Meidagen was gloeiend en drukkend, een voorsmaak van den naderenden zomer; in de dichtbevolkte subura waren reeds enkele gevallen van koorts voorgekomen. Nu echter diende hij zich in het minder aangename geval te schikken, want dit was de eerste gepaste gelegenheid, om aan Agrippina's toemelooze eerezucht, in tegenwoordigheid van de vreemde gezanten, een gevoeligen stoot toe te brengen.

Het moest haar nu eindelijk eens duchtig aan het verstand worden gebracht, dat voor de Romeinsche regeering een nieuw tijdperk stond aan te breken.

De volksstam der Chatten, zeker wel de meest ontwikkelde van alle Germanen, wier gebied onmiddellijk aan de Romeinsche grenzen lag, had, door het overmoedig gedrag der Romeinsche soldaten telkens verbitterd, in den loop van het laatste jaar eene dreigende houding aangenomen en met de Sigambren vereenigd, gedurig vijandige plannen gesmeed tegen de overheerschers.

Indien de proprætor, die daar in het noorden de rechten des Imperators vertegenwoordigde, zijne boden en verspieders mocht gelooven, dan zou er van iets meer of minder sprake zijn dan van een aanval der vereenigde, vrije Germanen op het Romeinsche rijk.

De Sigambren waren echter de eenigen onder de Germaansche stammen bij wie het denkbeeld van aaneensluiting reeds destijds had wortel gevat.

Al de overigen, tot de Guttonen en Rugiërs toe, schenen de groote dagen van Varus vergeten te hebben en gingen voort hunne frische kracht te verspillen in onderlinge veeten, terwijl zij onverschillig bleven tegenover het verheven denkbeeld van éénheid, waarvoor ook misschien de tijd nog niet rijp was.

Zelfs onder de edelingen der Chatten waren weer allerlei familietwisten ontstaan. Onder deze omstandigheden was het den slim berekenenden Romeinschen stedehouder niet al te moeilijk gevallen, de Chatten door eenige gunstbewijzen, vooral door de betaling van eene vrij ruime schadeloosstelling, tot meer vreedzame gedachten te brengen, en hun de vriendschap van de oppermachtige Romeinen als iets zóó onwaarddeers voor te stellen dat zij, na lang en rijp beraad, besloten, twaalf hunner aanzienlijkste edelingen, onder aanvoering van den hoofdman Lollius, naar Rome te zenden, om den Keizer geschenken te overhandigen en hem vrede en goede buurschap aan te bieden.

Aan deze ietwat theatrale opdracht was ook nog de meer zakelijke bespreking verbonden van enkele punten, waarover de proprætor niet eigenmachtig had durven beslissen.

Reeds eenige dagen geleden had Agrippina een voornemen te kennen gegeven, dat in de oogen van het Romeinsche volk niet alleen aanmatigend, maar zelfs beleedigend was: zij wilde van haar Albaneesch landgoed naar de stad komen, om, naast den jeugdigen Keizer gezeten, de twaalf gezanten te ontvangen, en zoo bij de geheele plechtigheid feitelijk den voorrang innemen.

Dit nu was de aanleiding waarvan de mi-

nister gebruik wilde maken, om de Keizerin-moeder zacht, maar nadrukkelijk en ten aanzien van het geheele volk, op zijde te schuiven.

Sedert den dag, waarop Nero hem geroepen en medegedeeld had, dat hij tot het besluit was gekomen zich door den glans der alleenheerschappij schadeloos te stellen voor datgene, wat Agrippina en het noodlot hem wreedaardig hadden ontroofd, was Annaeus Seneca niet werkeloos gebleven.

Hij had de vlucht, die de Imperator wilde nemen, met eene geestdrift begroet, die Nero moest doen veronderstellen, dat hetgeen voor hem eene behoefte was, aanspraak kon maken op den naam van verdienste.

Dienzelfden avond nog had Seneca zich naar Flavius Scevinius begeven en dezen medegedeeld, dat, als de energieke stemming van Nero bleef aanhouden, de Keizer zelf als mede-samenzweerder tegen de Keizerin-moeder zou mogen worden beschouwd.

Hetgeen men tegen Agrippina in het schild voerde, moest dus worden uitgesteld, want het zou onbetwistbaar een veel dieperen indruk maken op den Senaat, zoowel als op het Romeinsche volk, indien Claudius Nero persoonlijk het sein gaf.

Nadat hij het hierover met Flavius Scevinius was eens geworden, liet de eerste minister toch de noodige maatregelen nemen, om tegen gewelddadigheden van Agrippina gewaarborgd te zijn.

Burrus, die niets van de samenzwering vermoedde, was gemakkelijk over te halen, het bevel over de halve cohorte, die in den hofburcht de wacht had, aan den Agrigentijn Sophonius Tigellinus op te dragen, te meer, wijl hij sedert eenigen tijd de Keizerin-moeder niet meer zoo verafgoodde.

Hem was ter oore gekomen, dat de tribuun Pharax door Agrippina op in het oog loopende wijze begunstigd werd en de geruchten, die zich, wel is waar onzeker, maar toch in niet te miskennen richting daaraan vastknoopten, waren even zoovele beleedigingen voor zijn soldatentrots.

INHOUD

	Blz.
I Het plan van Agrippina	3
II De oude bedelaar	10
III Het drama op den berg	18
IV De tijgerin	30
V Het offer	39
VI Op zee	45
VII Het hol van moeder Barbilla	55
VIII De jonge priester	61
IX In doodsgevaar	71
X Aan het Romeinsche hof	78
XI De jonge Imperator	85
XII De ontmoeting	94
XIII De verdwijning van Christina	101
XIV De smart van Nero	107
XV De strijd tusschen liefde en plicht	117
XVI De driekantig geslepen dolk	126
XVII De brandbrief	133
XVIII Nero bij zijne moeder	139
XIX De schaking	146
XX Pallas versmaad	150
XXI De ontvoering	153
XXII Moeder en zoon	157
XXIII De keerzijde in het gemoed van den Imperator	168

TWEEDE DEEL

DE MARTELAARS VAN HET CHRISTENDOM

I Saulus	173
II De HH. Maria Magdalena, Martha, Lazarus en Joseph van Arimathea	177
III De H. Petrus te Rome	184
IV Seneca onderricht zijn leerling, dat Agrippina de moordenares van Claudius is	191
V De wraak van Christina	197
VI Octavia en Christina	202
VII De giftbloem der dwingelandij	206
VIII Arme Octavia	213
IX De twee kinderen	218
X De verachte secte	223
XI Athene	228
XII Vlucht van Lucius	233
XIII De geheimzinnige gevangene	237
XIV Het feest van Bacchus	242
XV Op zee	248

XVI Een gastmaal ten huize van Sempronius Graccus	252
XVII De samenzweerders	257
XVIII De aanslag	267
XIX Het plan van Tigellinus	274
XX De eerste aanslag	279
XXI De moedermoord	285
XXII De kerk van Athene	293
XXIII De dienst der Goden	298
XXIV Het orakel van Delphi	302
XXV Het besluit	307
XXVI Nasporingen van Lucius	312
XXVII Vrienden in den nood	317
XXVIII Nieuwstijdingen	322
XXIX Een oproer	327
XXX De ontmoeting	331
XXXI De aanklacht	336
XXXII Het vonnis	340
XXXIII De volkswoede	344
XXXIV Octavia's besluit	349
XXXV Het plan van Poppea	352
XXXVI Arme Octavia	355
XXXVII Vervolging	361
XXXVIII Licht in den avond	366
XXXIX Romeinsche lijkplechtigheid	372
XL Rome in brand	377
XLI De plichtigen	381
XLII De Christenbeul	386
XLIII De HH. Petrus en Paulus	390
XLIV De H. Marcus	394
XLV De eerste vervolging	398
XLVI Het blijde wederzien	403
XLVII De fakkels van Nero	408
XLVIII De mismoed van Paulo	412
XLIX De straf	416
L In de arena	420
LI Een bruiloftsfeest	426
LII Wat Sempronia in den kuil der Christenen zag	434
LIII De marteldood	439
LIV De Kelten	445
LV In slavernij	452
LVI Plantinus in slavendienst	455
LVII Het brandmerk	461
LVIII Het oproer der slaven	464
LIX De marteldood	468
LX Het einde van een dwingeland	471

KEIZER NERO

OF DE

eerste martelaren van het Christendom

BEWERKT DOOR

LODEWIJK VAN LAEKEN

NATIONALE DRUKKERIJ

St-Willebrordsstraat, 57 Antwerpen.

1902.

— Ik heb haar zelf gezien, de schoone vrijgelatene van Nicodemus, ze een lang opgeschoten cliënt, die juist met de sportula onder den arm uit het huis van zijn patroon kwam.

Zij is een betooverend schepseltje, ik kan mij zeer goed voorstellen, da de Cesar woedend is over haar verdwijnen.

Julius Cesar.

— Zoo is het Lucius ! sprak een ander, die naast hem liep.

— De gunsten van Octavia, naast den vlammengloed van deze Christina, dat is als Massilische landwijn naast het edele nat van Cyprus. Men heeft hem die gemalin opgedrongen....

— Och, dat zou alles nog wel goed zijn gegaan, antwoordde de cliënt. Maar de Keizerin-moeder moet op afschuwelijke wijze hebben gestookt, zoo-dat Octavia eindelijk hare toestemming heeft gegeven.... En nu hebben wij

't Was vreeselijk. Tusschen zijn gehuil en gesnik, tusschen zijn wanhoop kreten klonk het kermend als de klank eener kithara : Christina ! Christina ! Innig geliefde !

Bewusteloos viel hij neer. O, had de smart hem op dit oogenblik kunnen dooden dan ware de wereld tal van ellende gespaard gebleven.

Eindelijk stond hij op. 't Was een vreeselijke, vernielende strijd geweest

Octavius Cesar Augustus, keizer der Romeinen 30 jaren vóór tot 14 jaren na Christus, die met zijn scherpe snijdende messen het gemoed van den Imperator had doorploegd en zijn zwarte kroezelkop met fijne zilveren draden had overgoten.

Strak vestigde hij zijn blik voor zich, strak als een krankzinnige, in wezenlooze matheid, doch ook in het volle bewust zijn dat zijn hart gebroken was onder den ruwen vuistslag zijner moeder.

Er stond grijze verlatenheid in te lezen, levensmoeheid. De veerkracht

Een licht van den hemel omstraalde hem ; hij viel ter aarde en hoorde eene stem, welke tot hem sprak :

— Saulus, Saulus, waarom vervolgt gij Mij ?

Saulus had nooit iemand anders vervolgd dan de gehate volgelingen der apostelen ; daarom vroeg hij bevende :

— Wie zijt gij, Heer ?

En Jesus antwoordde :

Keizer Tiberius 14 tot 37 jaren na Christus.

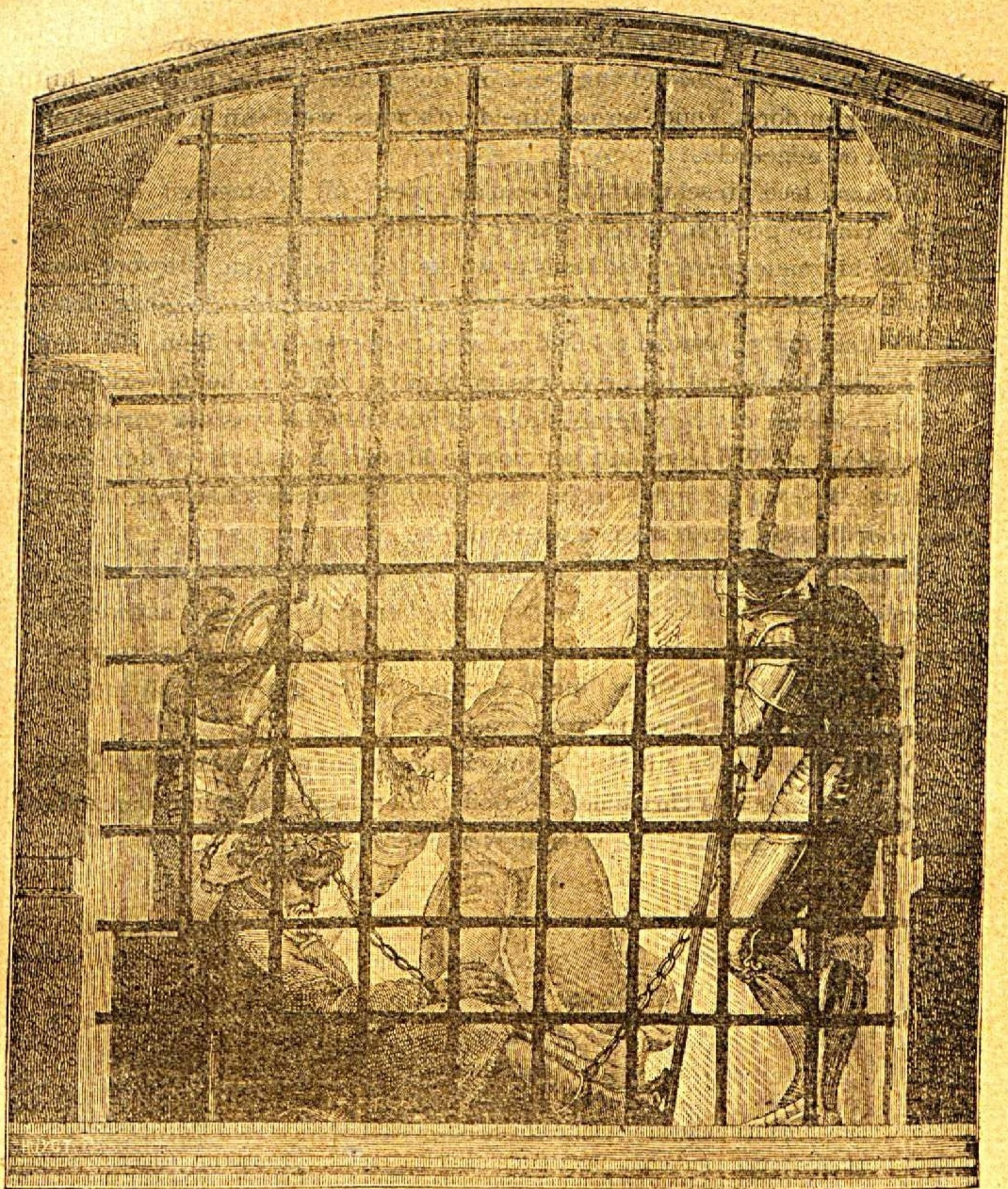
— Ik ben Jesus dien gij vervolgt ; het is u hard tegen den prikkel in te slaan.

Deze woorden van Jesus troffen zoo zeer het hart van Saulus, dat hij zeide :

— Heere, wat wilt Gij dat ik doe ?

De Heer beval hem in de stad te gaan, waar hem zoude gezegd worden, wat hij doen moest. Saulus gehoorzaamde en ging naar Damascus, waar hij drie dagen in strenge boetvaardigheid doorbracht.

Toen zond God Ananias, een christen, naar hem toe, om hem te doopen en het gezicht weder te geven, waarvan hij door het schitterende licht van den hemel beroofd was. Hij was nu zoo veranderd, dat hij moeilijk denzelf-

De H. Petrus wordt door een engel uit de gevangenis verlost. den man van vroeger kon genoemd worden. Zijn haat tegen de christenen was veranderd in eene brandende liefde tot Jesus en voor zijne leerlingen,